

Ändringshistorik

Datum	Version	Ändrad av	Ändringar
2022-04-01	1	Sari Roponen	Skapat dokument

Restaureringsplan för N2000-området Skärgårdsreservaten (Sävö) inom projektet LIFE RestoRED

LIFE19 NAT/SE000172

Summary

This document provides a brief overview of the measures that will take place in the LIFE RestoRED project at the N2000 site Skärgårdsreservaten (Sävö) SE0220129. Location of different actions can be seen in the maps in the end of this document.

Om Projektet

Projektet LIFE RestoRED arbetar med att restaurera skötselkrävande naturtyper, mestadels betesmarker och slåtterängar. Arbetet utförs inom N2000-områden under åren 2021 till 2027. Naturtyperna som restaureras finns med på den rödlista för naturtyper som EU tagit fram. Arbetet som omfattas av den här restaureringsplanen utförs av Länsstyrelsen i Södermanlands län. Läs mer om projektet på webbplatsen [Startsida - LIFE RestoRED](#)

Uppgifter om området

Natura 2000-område: SE0220129 Skärgårdsreservaten (Sävö)

Naturresevat: Sävö Id 2001928

Län: Södermanlands län

Kommun: Nyköping

Förvaltare/kontaktperson på Länsstyrelsen: (Anna Ingvarsson)/Sari Roponen

Koordinater för restaureringsområde: 58°77'79,2"N 17°47'24.8"E

Beskrivning av objektet

Av Natura 2000-området Skärgårdsreservatens alla öar ligger Sävö närmast fastlandet i norr och utgör en del av ett typiskt sörmländskt innerskärgårdslandskap. Ytterskärgårdens kala fågelgödslade klippor och de vindpinade krumvuxna martallarna saknas således. I likhet med t ex Hartsö karakteriseras Sävö av de nord-sydgående bergsryggarna med mellanliggande ofta uppodlade sänkor. Hela Sävö präglas av kulturpåverkan i form av åkerbruk, ängsbruk, betesdrift och skogsbruk. Landskapet är småbrutet med åkrar och tidigare ängsmarker lokaliserade till dalstråken och de äldre betesmarkerna förlagda till berg, kullar och skogsmark. Medelålders ekar pryder kantzonen mellan berg och de forna ängsmarkerna och åkrarna. Även mycket grova ekar förekommer även av andra trädslag som lind, ask och tall. På södra Sävö finns välbevarade rester av ängsbruk och lövtäktsbruk. Naturvårdande återhamling av gamla träd och nyhamling av främst unga lindar och askar har genomförts under det senaste decenniet. Även slätter har återupptagits. I skogen som har tydlig betesprägel dominerar tall och gran med ett markant inslag av ek i anslutning till bebyggelsen. Stränderna är omväxlande, ofta låglänta al-askkär eller betade strandängar. På öns västra sida finns låga klipp-hällar och branta berg.

Det övergripande syftet med Natura 2000-området är att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för de i området utpekade naturtyperna och arterna så att området bidrar till den biologiska mångfalden i landskapet och länet. För delområdena inom Natura 2000-området Skärgårdsreservaten innebär detta syfte främst att bevara ett särpräglat skärgårdslandskap med både inner- och ytterskärgård, stora vattenområden, öar och skär, klippor, stränder av olika slag, orörda skogar, artrika betesmarker och slätterängar och den övriga artrikedomen – inte minst i form av en stor gråsälpopulation och en lång rad skyddsvärda fåglar.

Syfte och mål med åtgärderna i projektet

I det här området ska naturtyperna trädklädd betesmark och västlig taiga ges en förstärkt ekologisk status genom att vegetation av igenväxningskaraktär röjs bort samt att gläntor skapas i områdena där det finns förutsättningar för grässvålsutveckling och gynnsamma förhållanden för hävdberoende flora. Pollinatörer ska gynnas genom skapande av solbelysta luckor för örtrikare markvegetation samtidigt som också solvärmda brynområden tas fram och blommande buskar och träd ska lämnas kvar vid gallringen. Depåer för död ved skapas för att gynna rik biologisk mångfald t ex av svampar och vedlevande insekter.

Vid slutet av projektet ska 0,5 ha trädklädd betesmark och 4,0 ha västlig taiga restaurerats för skogsbyte och framtida skötsel av området ska vara ordnad genom miljöstödet.

Allmänheten och sakägare ska ha fått kunskap om projektet genom skyltning.

Tabell 1 Naturtyper som omfattas av projektåtgärder

Naturtypskod	Natura 2000 naturtyp (namn)	Areal (ha)
9070	Trädklädd betesmark	0,5
9010	Västlig taiga	4,0

Åtgärder som är aktuella i N2000-området Skärgårdsreservaten (Sävö)

Tabell 2 Planerad omfattning

Action	Namn	Längd (m)	Area (ha)	Antal
C1.1	Röjning och avverkning		4,5	
D1	Fotodokumentation			1
D2.1	Uppföljning av naturtyper			1
D5.2	Planering och utvärdering av åtgärder för pollinerare			1
D5.3	Planering och utvärdering av skapande av död ved			1
E1.1	Obligatorisk projektskyt			1

Beskrivning av åtgärderna

Action C1.1 Röjning och avverkning

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2022 våren och hösten/ och eventuellt en kompletterande röjning senare 2023/2024

Beskrivning:

I uppdraget ingår att restaurera ett skogsområde genom att frihugga värdefulla träd och förstärka gläntor som har en öppen karaktär.

Åtgärden genomförs för att öka de biologiska värdena i ett skogsområde som sedan länge delvis är präglad av bete, men där framför allt ung tall och gran har vuxit upp. De unga tallarna/granarna konkurrerar med äldre och biologiskt mer värdefulla träd och buskar i området och behöver därför begränsas. Skyddsvärda träd såsom ekar, grova tallar och hamlade träd friställs och ljusöppna gläntor/luckor öppnas runt dessa. Ett antal ersättningsträd lämnas kvar. Dödved depåer ska lämnas inom området. Blommande/bärbärande buskar och träd behålls i möjligaste mån med tanke på att dessa är viktiga bl.a. för pollinatörer och fåglar.

I området med naturtypen trädklädd betesmark (9070) friställs större ekar, askar och lindar och en del klibbal och björkar röjs bort. I området med naturtypen västlig taiga (9010) gallras främst ung gran och tall och äldre tallar friställs.

Action D1. Fotopunkter

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2022-02 samt efter restaurering

Beskrivning:

För att dokumentera effekten av restaureringsåtgärderna kommer foton att tas på strategiska platser före restaureringsåtgärder och efter genomförda åtgärder. Fotopunkterna finns utmärkta på *karta nedan (publiceras senare)*.

Fotodokumentation sker också under genomförandet av projektet och publiceras som en enkel rapport på projektets webbplats [Startsida - LIFE RestoRED](#)

Action D2.1 Utvärdering av bevarandestatus för naturtyper

Möjlig tidsperiod: 2026-03-01 till 2027-02-28

Genomförs: före och efter åtgärder 2026

Beskrivning:

Efter genomförd restaurering ska en bedömning göras om statusen för de naturtyper som restaurerats har förbättrats. Bedömningen sker genom observationer på plats och kan genomföras av den som ansvarat för restaureringen, eller en särskild inventerare. Data från genomförda inventeringar av arter och naturtyper används också som underlag för bedömningen. Bedömningen kommer slutligen att registreras i Naturvårdsverkets databas NNK.

LIFE Geodatabas för 9070 Trädklädd betesmark bedömning i ansökan (innan 2021-03)

NNK: Naturtyp status	Icke fullgod Natura-naturtyp
NNK: Komplex	<Null>
NNK: Förändring	Faktiskt förändring av bevarandestatus/naturtypsareal

9010 Västlig taiga bedömning i ansökan (innan 2021-03)

NNK: Naturtyp status	Icke fullgod Natura-naturtyp
NNK: Komplex	<Null>
NNK: Förändring	Faktiskt förändring av bevarandestatus/naturtypsareal

Action D5.2 Planering och utvärdering av åtgärder för pollinerare

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs:

I samband med restaureringsåtgärder kommer särskild hänsyn tas till pollinerarnas framtida miljö. Öppna örtrika gläntor kommer att tillskapas inom området. Särskild hänsyn för att

blommande buskar och träd lämnas kvar kommer att göras vid gallringen. (*Åtgärderna finns utmärkta på kartor nedan, publiceras senare*).

För planeringen av pollinerarnas miljö har projektets receptsamling för möjliga åtgärder använts och efter genomförd restaurering kommer insatsen att utvärderas och dokumenteras i projektets databas.

Resultaten kommer publiceras på projektets webbplats [Startsida - LIFE RestoRED](#) och Länsstyrelsens webbplats www.lansstyrelsen.se/sodermanland

Action D5.3 Planering och utvärdering av skapande av död ved

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2022 våren och hösten

Beskrivning:

I samband med avverkning av träd inom action C.1 kommer död ved att skapas. Högar med stockar och rishögar kommer att finnas inom område som faunadepåer. (*Åtgärderna finns utmärkta på kartor nedan, publiceras senare*). För planeringen av vilken död ved som ska skapas har projektets checklista använts och efter genomförd avverkning kommer insatsen att utvärderas och dokumenteras i projektets databas.

Action E1.1 Obligatorisk projektskylt

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2022/2023

Beskrivning:

En skylt som beskriver projektets arbete kommer att sättas upp. Placeringen av skylten finns utmärkt på karta nedan.

Kartor

Bild 1 Översigtskarta, N2000-området Skärgårdsreservaten (Sävö) Overview for the site Skärgårdsreservaten (Sävö)

Bild 2 Detaljkarta, åtgärder som genomförs i projektet
Detailed map for measures in the project.

LIFE-programmet

Den här restaureringsplanen har producerats med stöd av Europeiska kommissionens LIFE-program. Ståndpunkter och faktainnehåll representerar projektet LIFE RestoRED och representerar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens eller byrån CINEAs uppfattning eller ståndpunkt. Läs mer om LIFE-programmet på EU-kommissionens webbplats: <https://ec.europa.eu/easme/en/life>